

Відбиток з Записок У.Г.А
в Ч.С.Р.

Проф. О. МИЦЮК.

Львів. Бібліотека
АН УРСР

ФОРМА І ЗНАЧІННЯ СЕЛЯНСЬКИХ РУХІВ.

Як промисловість та сільське господарство — дві основні галузі народного господарства, так робітництво та селянство за сучасного суспільно-економічного ладу — дві головніші групи працюючих.

Повставши разом з модерним капіталізмом робітничка класа (як історична категорія) порівнюючи так молода, як сам сучасний капіталізм. Виникша на ґрунті капіталізму і за для з'ясування його, наука політична економія, вказуючи максимум і мінімум домагань соціальних антагоністів в обсягу промисловости, поруч з тим зостається й на самих формах боротьби. Політична економія вказує, як в своїм стремлінні осягти більшу частку в суспільнім продукті, в ідеалі досягти переходу самих підприємств і закладів до рук працюючих, робітництво вживає такі способи боротьби як страйк, бойкот, саботаж, лебель...; з другого боку підприємці в оборону своїх інтересів вживають локаут, чорні дошки...; держава ж за для примирення сторін організовує третейські суди... І стремління і форми робітничих рухів політичною економією обслуговуються, можна сказати, вповні.

Цього не можна сказати про другу групу працюючих про трудове селянство. Селянське трудове підприємство — найстаріше в світі. Трудове селянство, яке соціальна група, безмірно старіше за групу робітництва, воно виступає в минулому по крайности з часу, коли появляється писана історія. В сучаснім класу робітничка по своїй чисельности значно менша за класу трудового селянства. Трудове селянство гол. чин. прагне в мінімумі про зменшення, в максимумі про знищення поземельної ренти чи прибутків, що означало б собою перерозподілення засобів виробництва, тоб то зкасування нетрудового землеволодіння. Коли про устремління трудового селянства можна скласти собі уяву з політичної економії, то в жаднім разі не про форми селянського руху. Про їхні слова не стріваємо не лише в політичній економії, — це б ще було не так дивно, бо політична економія лише поволі звільняється від докору, що вона є гол. чин. економією промисловости, — але й в сільсько-господарській економії, що вже, на наш погляд, просто не простимо. Коли форми селянсь-